

I. UVODNI I METODOLOŠKI DIO

Korupcija je globalni fenomen univerzalnih obilježja koji ima elemente kriminaliteta i socijalne patologije, ali i opće socijalne devijacije.

Iako je korupcija poznata još iz antičkog vremena i prati razvoj društva kroz vijekove, ovaj fenomen je do punog izražaja došao tek u savremenim uslovima koji omogućavaju brze međunarodne komunikacije, brze i prikrivene finansijske transakcije, prometne transakcije robe i kapitala.

Korupcija je globalni fenomen univerzalnih obilježja i uprkos određenim posebnostima pripisivim različitim kulturnim, ekonomskim i drugim uslovima prostora i vremena u kojem se odvijaju njezini procesi, ona predstavlja zajednički problem i socijalpatološku pojavu svih sredina i svih razdoblja u kojima su manifestuju njezini pojavni oblici

U savremenom svijetu korupcija je ozbiljan problem i prijetnja za stabilnost i bezbjednost društva. Korupcija podriva institucije i vrijednosti demokratije, etičke vrijednosti i pravdu, te ugrožava održiv razvoj i vladavinu prava.

Upravo je jedna od bitnih karakteristika ovog vida kriminaliteta da je on povezan sa organizovanim kriminalom koji raspolaže ogromnim finansijskim sredstvima.

Korupcija se ispoljava u svim segmentima privredne i vanprivredne djelatnosti i prilagođava se društveno-ekonomskim i političkim promjenama.

Korupcija kao generalni fenomen u svijetu, a posebno u zemljama u postkonfliktnim razdobljima i zemljama u tranziciji, izuzetno je aktuelan problem i u BiH. Tranzicijski procesi, privatizacija i sam proces stvaranja države na potpuno novim osnovama, pogodovali su širenju korupcije na svim nivoima i u svim oblastima društvenog života.

Relevantna istraživanja već godinama svrstavaju BiH u red evropskih zemalja sa najvećim stepenom korupcije, ujedno konstatujući da su u BiH prisutni društveno najopasniji oblici korupcije, koji imaju ogromne posljedice za ukupan društveno-ekonomski razvoj zemlje.

Popularnost teme korupcije dovela je do stvaranja brojnih organizacija i do angažovanja mnogih pojedinaca koji se na različite načine bore protiv korupcije. Oni je snažno moralno osuđuju i smatraju da je upravo ta moralna osuda dovoljna da bi se borili protiv ove pojave. „Korupcija je zlo – zato se treba boriti protiv nje“. Iza svega toga stoji prilično malo argumenata u prilog borbe protiv korupcije. Najaktivniji na planu borbe protiv korupcije često ne mogu da ponude uverljive argumente zbog čega se treba boriti protiv korupcije. Nadalje, vatreni borci protiv korupcije veoma često ne znaju osnovne stvari o uzročnicima, odnosno faktorima korupcije („zašto dolazi do korupcije“), niti o mehanizmima („kako se odvija korupcija“), pa se stoga i može naslutiti dio razloga zbog kojih aktivnosti na planu suzbijanja korupcije u mnogim slučajevima nisu baš previše djelotvorne.

Danas nam je potreban sveobuhvatni i multidisciplinarni pristup za uspješno spriječavanje i borbu protiv korupcije. U suprostavljanju korupciji osnovni cilj treba da bude otkrivanje a zatim eliminisanje uzroka koji izazivaju i uslova koji pogoduju nastanku i razvoju korupcije.